

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การดำเนินงานของโครงการศึกษา จำแนกออกเป็นกิจกรรมย่อยต่างๆ ตามวัตถุประสงค์ ได้แก่

1. การศึกษาเบื้องต้นและการเตรียมโครงการ

กิจกรรมในส่วนนี้จะครอบคลุมกิจกรรมการประมวลข้อมูลเกษตรกรที่ปฏิบัติตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่ ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงในเขตจังหวัดที่ศึกษา โดยการประมวลข้อมูลจากรายงานสถิติ สื่อประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สอบถาม สัมภาษณ์ ตลอดจนศึกษาจากรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. การสำรวจเกษตรทฤษฎีใหม่ขั้นปฐมตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงและนำมาประมวลข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และในส่วนภูมิภาค

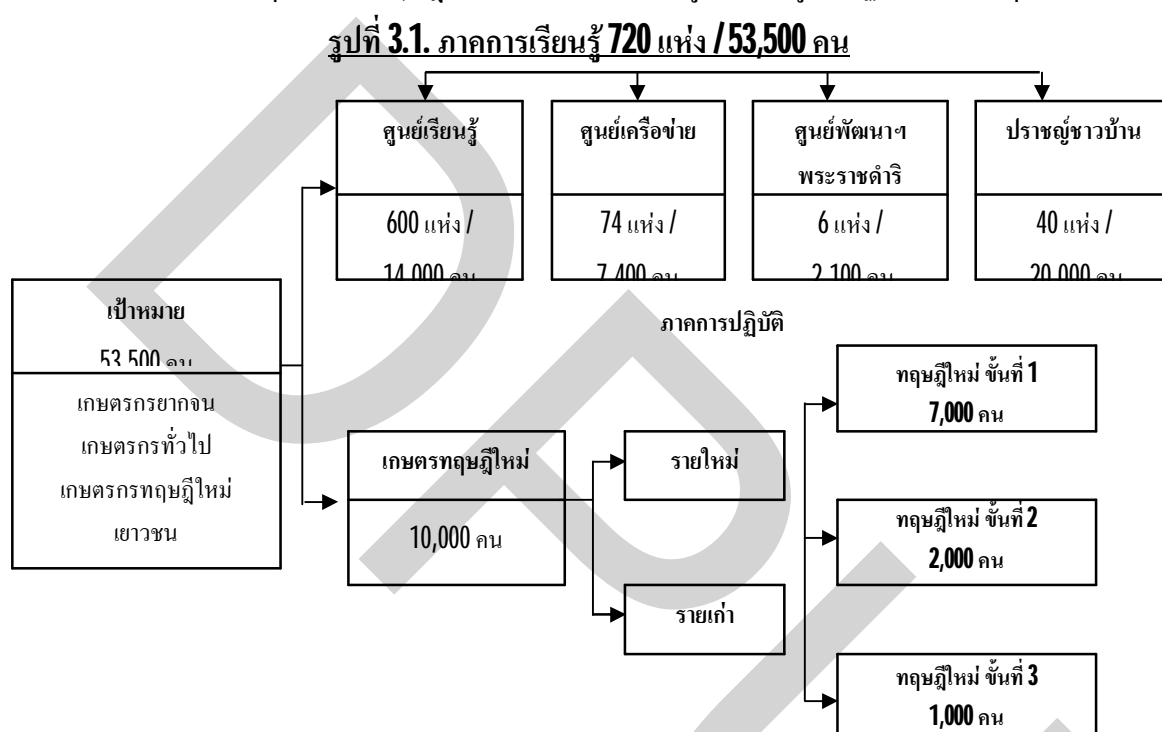
สถานที่เก็บรวบรวมข้อมูล ฟาร์มเกษตรทฤษฎีใหม่ขั้นปฐม

ตารางที่ 3.1. ผู้ให้ข้อมูลข้อมูลองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีใหม่

ผู้ทรงคุณวุฒิและปราชญ์ชาวบ้าน
1. ผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)
2. ผู้บริหารสำนักงานราชเลขาธิการ
3. ผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)
4. ผู้บริหารมูลนิธิชัยพัฒนา
5. ผู้บริหารผู้บริหารมูลนิธิพัฒนาไท
6. ผู้บริหารสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.)
7. ผู้บริหารสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า)
8. ผู้บริหารเครือข่ายเกษตรกรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง
9. โครงการวิจัยเพื่อสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอเพียง
10. ผู้บริหารสถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา
11. ผู้บริหารเครือข่ายกิจกรรมไร่สารพิษ
12. ผู้บริหาร เครือข่ายธุรกิจชุมชน
13. ผู้บริหารมูลนิธิเกษตรกรรมยั่งยืน
14 ศ.นพ.ประเวศ วะสี.

ประชากรและตัวอย่าง ด้านประชากร โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างจากทำเนียบเกษตรกรที่ปฏิบัติตามแนวทฤษฎีใหม่ เก็บรวบรวมข้อมูลจากเกษตรกร ปรารักษ์ชาวบ้านในชุมชนที่เลือกศึกษา ศูนย์การเรียนรู้ และศูนย์เครือข่าย นักวิจัยและผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง เช่น เกษตรและสหกรณ์จังหวัด กรมการพัฒนาชุมชน พัฒนาชุมชนจังหวัด นายกสมาคมธุรกิจ พัฒนาการ นายอำเภอ หรือผู้ได้รับมอบหมายจากบุคคลากรข้างต้น

ประชากร ; กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่สมาชิกโครงการศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนปี 2551

$$\begin{aligned}
 \text{ขนาดตัวอย่างเกษตรกรทฤษฎีใหม่ } n &= \frac{N}{1 + d^2 N} = \frac{7000}{1 + 0.1^2 \cdot 7000} \\
 &= \frac{7000}{71} \\
 &= 98.59
 \end{aligned}$$

n = จำนวนตัวอย่าง

d = ระดับนัยสำคัญ(0.10)ความเชื่อมั่น 90 %

N = ฐานข้อมูลสมาชิกของศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน 53,500 คนทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 1 จำนวน 7,000 คน (ข้อมูลศูนย์อำนวยการขจัดความยากจนและพัฒนาชนบทตามปรัชญา

เศรษฐกิจพอเพียงกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ศกพ.กษ.) สิ้นสุด ณ วันที่ 20 พฤศจิกายน 2551)

จากจำนวนประชากรตามฐานข้อมูล ของศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงในศูนย์ต่างๆของชุมชน นำมาเป็นกรอบตัวอย่าง โดยวิธีเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามสัดส่วนของ ประชากร ได้แก่ ศูนย์การเรียนรู้ ศูนย์เครือข่าย ศูนย์ศึกษาและพัฒนาโครงการพระราชดำริ เกษตรกรที่ปฏิบัติตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่ ตามแนวคิดของปราชญ์ชาวบ้าน และ เกษตรกรทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 1 จำนวน 100 ราย ได้จำนวนตัวอย่างดังที่แสดงในตารางที่ 3.2.

ตารางที่ 3.2. จำนวนฟาร์มตัวอย่างในการสำรวจ

พื้นที่	ฟาร์มเกษตรทฤษฎีใหม่
นนทบุรี	16
ปทุมธานี	21
สระบุรี	28
สระแก้ว	35
รวม	100

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยใช้แบบสำรวจ: ประกอบด้วยโครงสร้างและรูปแบบข้อมูลพื้นฐานและตัวชี้วัดเบื้องต้นตามเกษตรทฤษฎีใหม่ดำเนินงาน.กิจกรรมดังต่อไปนี้

- 1) ภาพรวมทั่วไปของกลุ่มเกษตรกร รวมทั้งได้มีการประเมินศักยภาพ และโอกาสในการพัฒนาตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่ในลำดับขั้นต่อไป
- 2) ดินดินและน้ำ เป็นการรายงานผลเกี่ยวกับข้อมูลดินและข้อมูลสระน้ำ ที่ได้จากการสำรวจและเก็บตัวอย่างไปวิเคราะห์ รวมทั้งการจดบันทึกของเกษตรกร เพื่อประเมินสมบัติและคุณภาพของดิน ความเหมาะสมของตำแหน่งที่ตั้งและขนาดของสระน้ำ ตลอดจนการใช้ประโยชน์จากสระน้ำและที่ดินเพื่อการเกษตร
- 3) ระบบการทำฟาร์ม เป็นรายงานที่อาศัยข้อมูลดินและน้ำเป็นพื้นฐานของการวิเคราะห์ ประกอบกับการติดตามสังเกตการณ์ภาคสนามเกี่ยวกับรูปแบบการเกษตรที่รวมถึงการกำหนดสัดส่วนของการใช้ประโยชน์ที่ดินและการใช้ปัจจัยการผลิตต่าง ๆ
- 4) ภาวะเศรษฐกิจ จะวิเคราะห์ถึงผลการทำการเกษตรของเกษตรกร โดยพิจารณา

โครงการวิจัยเรื่อง: การศึกษาวิธีการดำเนินการผลิตตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรภาคกลาง

จากรายได้และรายจ่ายทั้งในและนอกภาคการเกษตร เงินออม ทรัพย์สินและหนี้สิน เพื่อประเมินศักยภาพในการพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจ ความมั่นคงทางด้านอาหาร และการลงทุน

5) ภาวะสังคม เป็นการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทั้งของตัวเกษตรกรและสังคมรอบตัวเกษตรกร ซึ่งรวมถึงความสัมพันธ์กับชุมชน ทักษะคน ภาวะผู้นำ การสร้างเครือข่ายและกระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากการทำเกษตรทฤษฎีใหม่

สมมติฐาน

โดยได้กำหนดเป็นสมมติฐานเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการวิจัยไว้ ดังนี้

- 1) รูปแบบการผลิต สถานที่ตั้ง ขนาด และรูปแบบของสระน้ำ จะต้องสัมพันธ์กับคุณสมบัติของดินและความต้องการการใช้น้ำ ตลอดจนลักษณะภูมิประเทศและสภาพอากาศของพื้นที่
- 2) เกษตรกรที่มีที่ดินน้อยที่ทำตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่ มีความเป็นอยู่ที่พอเพียงเลี้ยงตนเองได้
- 3) การสร้างเครือข่ายและความสัมพันธ์ของเกษตรกรกับชุมชน จะมีส่วนกำหนดรูปแบบการดำเนินงานเกษตรทฤษฎีใหม่ในขั้นต่อไป

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงปริมาณใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติเชิงพรรณนาด้วยค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าสถิติอื่นๆ ตามความเหมาะสม สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

